

LAISVĖ

Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Telephone: 641-6887
Area Code 212

Entered as second
class matter at the
Post Office of Jama-
ica, N. Y., under the
Act of March 3, 1879.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN WEEKLY

LAISVĖ — LIBERTY

Savaitinis

Jungtinės Valstijose \$10.00
Kanadoje \$10.00
Kitur užsienyje \$12.00
Pavienio egzemplioriaus kaina 25 centai

PRICE 25 c

NO. 21

★ ★ ★ ★ ★

PENKTADIENIS, GEGUŽĖS [MAY] 26, 1978

OZONE PARK, N. Y. 11417

★ ★ ★ ★ ★

METAI 67-IEJI

KRISLAI

Istorinė sesija
Piktoji propaganda
Prakilus "isimylėjimas".
O ne vieno darbo žmogaus!
Šalin rankas nuo Afrikos!
Svarbus atidengimas

A. BIMBA

Gegužės 23 dieną pradėjo posėdžiauti Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos specialioji nusiginklavimo reikalams sesija ir tęsis iki birželio 28 dienos. Joje atstovaujamų visos pasaulinės organizacijos narės su skaitlingomis delegacijomis. Sesijoje dalyvauja 20 valstybių galvos. Jungtinių Valstijų delegacijai vadovauja viceprezidentas Mondale, o Tarybų Sąjungos delegacijai užsienio reikalų ministras Andrei Gromyko.

I šią sesiją žmonija yra sudėjus daug aukštų vilčių. Šiandien ginklavimosi militarizmo reikalams ji kasmet išleidžia daugiau kaip po 400 milijonų dolerių. Įsivaizduokime, ką su tokia milžiniška suma būtų galima atsiekti kovoje su skurdu ir su iš jo išplaukiančiomis įvairiomis socialinėmis nelaimėmis!

Reikia, kad ši sesija nepavirstų tik diplomatų pasikalbėjimo forumu. Tikėkime, kad ji rimtai paieškos kelio, vedančio į nusiginklavimą.

Saltojo karo šalininkų ir detentės prieš daromas didelis spaudimas į prezidentą Carterį pakeisti nuomonę ir įsakyti pradėti masiniai gaminti neutronines bombas. Visuose kapitalistinio pasaulio kampuose vedama plačiausia propaganda už šį bombų gaminimą ir jų išdėstymą Vakarų Europoje.

Šiandien, kaip žinia, Vakarų Europoje sandėliuose guli 17,000 tradicinių branduolinių bombų. Agituojama jas pakeisti neutroninėmis. Jau vien tik finansiniai kalbant, štai ką toksėjimas reikštų: vienos neutroninės bombos pagaminimas atsieina \$650,000. Taigi, pakeitimas visų anų bombų šiomis, pareikla būtų apie 11 milijonų dolerių!

Antitarybinė spauda kaltina Tarybų Sąjungos prezidentą Brežnevą, kad jis esąs begaliniai, nepagydomai "isimylėjęs" i detentę, tai yra i tautų ir valstybių taikų sugyvenimą ir bendradarbiavimą. Girdi, jis daugiau apie nieką nebeomoka ir kalbėti.

Kokia neapsakoma visai žmonijai laimė būtų, jeigu šia "meile" pradėtų tarptautiniuose santykiuose vadovauti mūsų prezidentas Carteris ir visų kitų didžiųjų valstybių lyderiai. Už "isimylėjimą" i detentę Brežnevą reikia ne smerkti, bet karštai sveikinti.

Nors fiziniai ir protiniai darbininkai sudaro daugiau kaip 80 procentų šios šalies gyventojų, bet Kongreso Senate jie neturi ne vieno savo atstovo. Paimkime mūsų darbo unijs. Joms priklauso daugiau kaip 17 milijonų darbininkų, bet šandien Senate ne su žiburiu nesurasi ne vieno jų nario-atstovo. Tuo tarp dvylika Senato narių yra milijonieriai. Visi kiti yra

Graziai pagerbtas jo atminimas



Irving Potash

New Yorkas. — Irving Potash buvo žymus unijų veikėjas ir kovotojas už darbo liaudies reikalus. Jis mirė 1976 metais. Gegužės 20 dieną Komunistų Partija suruošė jam pagerbimą. Prisirinko pilna svetainė nujorkiečių. Apie velionio nueitą kelią ir atliktus darbus kalbėjo partijos pirmininkas Henry Winston ir sekretorius Gus Hall.

Rimtas kaltinimas

United Nations, N. Y. — Pasaulinė Sveikatos Organizacija yra Jungtinių Tautų istaiga. Šiomis dienomis ji iškelė Izraeliui labai svarbų kaltinimą. Ji sako, kad Izraelio okupuotoje arabų teritorijoje, kurioje gyvena apie 1,100,000 palestiniečių, sveikatos reikalai yra baisiai apkeisti. Visoje okupuotoje teritorijoje nėra ne vienos ligoninės. Taipgi labai mažai gydytojų. Gydytojams atlyginimas irgi labai nelygus. Izraelio gydytojų atlyginimas net 50 procentų aukštesnis už arabo gydytojų atlyginimą.

Paštas pakelia kainas

Gegužės 29 d. pirmos klasės laiško pasiuntimas kainuos 15c, vietoje 13c. Atvirukai kainuos 10c, vietoje 9c.

šiaip turėtų klasės žmonės, kuriems darbo žmogaus reikalai ir likimas yra svetimas dalykas.

Jau net ir didlapis "The N. Y. Times" (geg. 22 d.) pripažįsta, kad "jokie amerikiniai tautiniai interesai nesisieja su išsilaikymu galioje Zairėje Mobutu režimo." Prieš tą režimą šandien ten eina sukilimas. Ji jau malšina pasiūstos Prancūzijos ir Belgijos karinės jėgos. Amerikos lėktuvai jau padeda belgams ir prancūzams sukilimą malšinti.

Kokią teisę turi belgai, prancūzai ar amerikiečiai kištis i tos tolimos Afrikos šalies grynai vidinius reikalus? Neturi jokius teisės.

Dabar jau aišku, kad pasibaigus karui Jungtinių Valstijų Centrinė Žvalgybos Agentūra (CIA) ir Federalinis Investigacijos Biūras (FBI) savo operacijoms samdė ir naudojo žmonių skerdikus, naciškus karo kriminalistus. Dabar jau aišku, kaip keletas desėtų jų atsirado Amerikoje ir net tapo piliečiais. Jie čia buvo atgabenti!

Gegužės 30-oji — mirusiųjų prisiminimo ir pagerbimo šventė

Ji prasidėjo tiktai kaip šios šalies karuose žuvusiųjų pagerbimo šventė bet jau seniai yra virtusi visų mirusiųjų pagerbimo diena [Memorial Day]. Mes visi turime mirusių artimųjų. Šios šventės proga prieš visus juos žemai nulenkiame savo galvas.

Prasidėjo Generalinės Asamblėjos nusiginklavimo reikalais sesija

United Nations, N. Y. — Praeitą pirmadienį pradėjo posėdžiauti Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos specialioji nusiginklavimo reikalams sesija. Daugelio nusivylimui joje nežada pasirodyti nei Jungtinių Valstijų prezidentas Jimmy Carteris, nei Tarybų Sąjungos prezidentas Leonidas Brežnevas. Bet sesijos eigoje pasirodys ir pranešimus padarys visos eilės kitų kraštų lyderiai, kaip tai: Prancūzijos prezidentas Valery Giscard d'Estaing, Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Schmidt, Anglijos premjeras James Callagan, Indijos premjeras Morarji R. Desal, Kanados premjeras Elliot Trudeau, Švedijos premjeras Thor-

byorn Faldin ir kiti.

Sakoma, kad sesija tęsis apie 6 savaites. Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Kurt Waldheim sako, kad tai yra skaitlingiausia Generalinės Asamblėjos sesija visoje pasaulinės organizacijos istorijoje. Joje atstovaujamos visos 149 šalys.

Laukiama iš Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos konkrečių pasiūlymų nusiginklavimo reikalais. Manoma, kad tarpe kitų tarybinių pasiūlymų, bus pasiūlymas uždrausti neutroninės bombos gaminimą.

Idomu, kad pranešimuose apie šią sesiją kol kas nieko nesakoma apie joje skaitlingosios Kinijos koki nors aktyvišką vaidmenį.

Du senatoriai: vienas už, kitas prieš



Iš kairės: senatorius Harrison Williams, demokratas iš New Jersey, ir senatorius Orin Hatch, republikonas iš Utah.

Senatorius Williams yra didelis šalininkas Kongresui pateikto Labor Law Reform Bill (S.2467). Jis sako, kad šis bilius pagerintų ir praplėstų prieš 42 metus išleistą, federalinį Labor Law. Tą Reform Bill remia visas darbininkų judėjimas, visos darbo unijs.

O senatorius Hatch šiam biliumi yra griežčiausiai priešingas. Jis mano, kad jam pavyks sutelkti Kongrese pakankamai balsų bilį atmeti.

Kaip ten bebūtų, viskas rodo, kad šiuo Labor Law Reform Bill Kongrese bus ilgai ir labai įtempta kova tarp jo šalininkų ir priešų.

Teroras sustiprino bendradarbiavimą

Apsiriko tie, kurie manė, kad Italijoje teroristų siautėjimas ir nužudymas Krikščionių Demokratų Partijos pirmininko Aldo Moro suduos didelį smūgį bendradarbiavimui tarp šios partijos ir Komunistų Partijos. Kaip tik priešingai — visi pranešimai iš Romos liudija apie to bendradarbiavimo sustiprinimą.

Kai aikštėje vyko Moro laidojimo procesija, sakoma, šalia viena kitos iškeltos plečsavo Krikščionių Demokratų Partijos vėliava ir Komunistų Partijos raudonoji vėliava. Tas pats ir kituose miestuose: priešterroristiniuose sambūriuose buvo iškeltos abidvi vėliavos.

Kaip žinoma, Italijos Komunistų Partija su giliausi

pasipiktinimų paneigė reakcinių bandymų teroristų veiklą ir nužudymą Moro siekti su komunistais ir jų veikla. Taipgi krikščionių demokratų vadovybė puikiai žino, kad komunistai nieko bendro neturi su teroristų veikla.

Tačiau reikia storai pabrėžti, kad tas tarpe krikščionių demokratų ir komunistų bendradarbiavimas yra labai, labai ribotas. Komunistų Partija yra antroji skaitlingiausia partija. Krikščionys demokratai negalėtų parlamente praversti reformų prieš infliaciją ir ekonominę krizę be komunistų paramos. Todėl jie daro komunistams tam tikras koncesijas.

Kinshasa, Zaire. — Visi baltieji svetimšaliai gyventojai iš Kolwezi apylinkės jau iškrausti. Jų esą apie 2,500.

Nauji areštai Čilėje

Pranešama, kad ryšiumi su Gegužės Pirmosios demonstracijomis, Čilės sostinėje Santiago ir kituose miestuose įvyko masiniai areštai. Demonstracijos buvo militarinės valdžios uždraustos, bet jos įvyko. Tik vienoje sostinėje demonstracijos dalyvavo 15,000 darbininkų. Policija suareštavo 618 demonstrantų. Panašus puolimas ant demonstracijų buvo įvykdytas ir kituose miestuose.

Prezidento Carterio kreipimasis

Washingtonas. — Prezidentas Carteris parąšė laišką Izraelio premjerui Begin, Egipto prezidentui Sadatui ir Saudi Arabijos karaliui Khalid, kuriame jis juos ragina atnaujinti derybas pasiekti Vidurio Rytuose taikos. Tik neaišku, kodėl prezidentas su panašiu raginimu nesikreipia i kitus arabiškus kraštus. Juk be jų kooperavimo pastovi taika Vidurio Rytuose neįmanoma.

Lėktuvo, grobikai pasidavė

Frankfurt, V. Vokietija. — Gegužės 10 dieną čia atlėkė iš Čekoslovakijos su 46 žmonėmis lėktuvas. Du ginkluoti čekai teroristai užgrobė lėktuvą ir privertė skristi i Vakarų Vokietiją. Čia atskridę teroristai pasidavė policijai ir prašo pas vokiečius politinės prieglaudos.

Čekoslovakijos valdžia reikalauja lėktuvo grobikus sugrąžinti, kad jie už savo nusikaltimą atsakyti prieš teisumą.

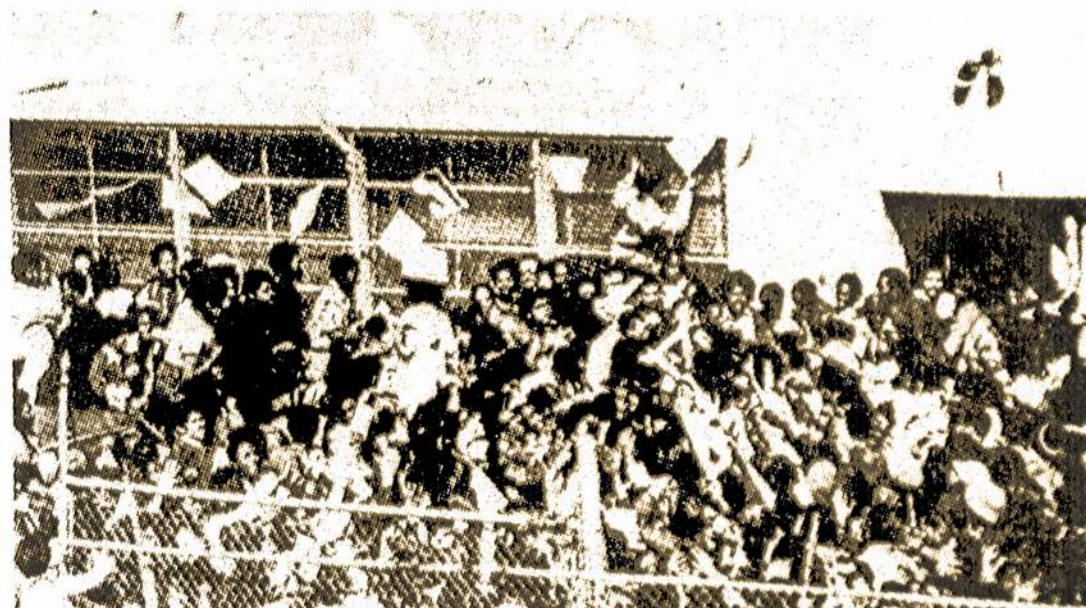
Kinija atsiunčia įžymų diplomata

Pekinas. — Kinijos vyriausybė esanti nutarusi savo atstovu Jungtinėse Valstijose atsiųsti Chai Tse-min, vieną savo žymiausių diplomatų. Kadangi tarp Kinijos ir Jungtinių Valstijų kol kas diplomatinių ryšių nėra, tai šiaip ryšiams palaikyti skiriami atstovai, o ne ambasadoriai.



Chai Tse-min

Masė bedarbių šturmuoja policijos barikadas



Vaidas prie F. W. Woolworth sandėlio New Yorko miesto dalyje Bronx, 900 East 132 St., gegužės 19 dieną.

Praeitą savaitės pradžioje pasirodė pranešimas, kad F. W. Woolworth sandėlys liepos mėnesį bus paverstas fabriku, kad reikės net 500 darbininkų, ir kad penktadienį, gegužės 19 dieną bus išduodamos aplikacijos norintiems fabrike gauti darbą. Miesto policija susirūpino. Ji žinojo, kad darbo ieškoti suplauks bedarbių masė ir prie pastato įsteigė barikadas. Jas saugojo 50 gerai ginkluotų policininkų!

Artėjo aplikacijų išdavimo laikas. Jau ketvirtadienio, gegužės 18 d. vakare, prie pastato pradėjo rinktis bedarbiai. Penktadienio rytą jų sugužėjo daugiau kaip trys tūkstančiai, ir pradėjo veržtis per barikadas linkui pastato gauti aplikacijų. Laimė, kad policija nepavartojo jėgos juos sulaukyti, tai buvo išvengta riaušiu ir kraujo praliejimo. Kaip šioje nuotraukoje matome, daugumą šios bedarbių minios sudaro juodieji bedarbiai.

Nepaprasti svečiai iš Argentinos

Siuo laiku Jungtinėse Valstijose lankosi du žymūs Argentinos Komunistų Partijos veikėjai Athos Fava ir Fernando Nadra. Juos atkvietė Jungtinių Amerikos Valstijų Komunistų Partijos Centro Komitetas. Jie sako, kad jie yra pirmoji oficialioji Argentinos Komunistų Partijos delegacija į Jungtines Valstijas. Tai laikoma labai svarbiu politiniu įvykiu.

Supažindinimui amerikiečių su Argentinos nūdiene vidine padėtimi ir su komunistų nusistatymu, svečiai paskelbė pareiškimą, kuriame, tarp kitko, sakoma: "Komunistai buvo priešingi dabartinei militarinei valdžiai, kuri įsikūrė per 1976 metų sukilimą, kuris įvyko, kai šalyje siautėjo ekonominė krizė, represijos ir kraštutinių dešiniųjų ir kraštutinių kairiųjų terorizmas. Nuo to laiko padėtis pasikeitė, bet neužtenkamai Prezidentas Rafael Videla pakartotinai yra pareiškęs norą tam tikro laiko bėgyje įsteigti šalyje žmones atstovaujančią, respublikonišką, federalinę ir patobulintą demokratiją.

Toks yra visų politinių partijų ir liaudies troškimas.

Šiandien Argentinos valdžioje ir militarinėse įgose yra dvi srovės, du kursai. Viena reakcinė, fašistinė, kuri nori palaikyti militarinę valdžią su aštriausiomis represijomis. Kita srovė stoja už atsteigimą su žmonių dalyvavimo pagalba demokratiškų procesų, ko reikalauja didelė žmonių dauguma.

Ultra dešiniųjų ir ultrakairiųjų terorų šalyje turi būti padarytas galas, politiniai kaliniai, kurie neteisingsai nubauti, turi būti išlaisvinti. Turi būti atidengta, koks likimas yra tūkstančių be žinios dingusių argentiniečių."

Kokia iš to išvada? Svečiai Fava ir Nadra sako, kad Argentinos Komunistų Partija siūlo visoms liaudies jėgoms sudaryti bendrą frontą su kairiųjų frakcija valdžioje ir militarinėse įgose ir bendromis pastangomis pakeisti militarinę valdžią liaudies išrinkta demokratine valdžia. Šio prakilnaus tikslo pasiekimui sąlygos esančios gana prielankios.

"LAISVĖS" BENDROVĖS DIREKTORIŲ RUOŠIAMOS

EKSKURSIJOS I TARYBŲ LIETUVĄ

Pirmoji grupė išvyks iš New Yorko liepos 12 d. ir grįš liepos 28 d.

Antroji grupė išvyks iš New Yorko rugpjūčio 16 d. ir grįš rugsėjo 1 d.

Kaina: \$1,270.

Sios ekskursijos ruošiamos vien tik "Laisvės" bei "Vilnės" skaitytojams.

Prašome visų, kurie nori važiuoti, greit užsakyti vietą, prisiunčiant \$100 užstato.

Sustojimai bus Helsinkyje, Leningrade ir Maskvoje. Lietuvoje išbus 10 dienų.

Visais reikalais kreipkitės i:
"LAISVĖS" ADMINISTRACIJĄ
102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y. 11417



Lietuvos TSR nusipelnęs artistas, vargonininkas L. Digrys prieš eilinį koncertą.

Ziemą vasarą tūkstančius turistų gali sutikti Vilniaus gatvėse. Ypač visuomet jų daug Gedimino aikštėje prie Paveikslų galerijos—buvusios katedros. Svečiai gėrasi šiuo sąjunginės reikšmės architektūros paminklu, o užsuke į jos vidų, susipažįsta su gausia XVI-XIX amžių Vakarų Europos ir Lietuvos dailininkų paveikslų kolekcija.

Prieš dešimt metų specialistai iš Vokietijos Demokratinės Respublikos restauravo čia esančius vargonus, ir dabar kiekviena sekmadienį čia skamba senųjų ir šiuolaikinių kompozitorių kūriniai, kuriuos atlieka žymūs šalies muzikantai, svečiai iš užsienio.

V. Gulevičiaus nuotrauka

LIETUVOS ŽURNALISTO

Vienos pavasario dienos mūsų New Yorke įspūdžių kronika

Į New Yorką neskubėdamas atvygiavo pavasaris. Iš pakampių ir rusių į gatves, parkus, skverus jis ištraukė tūkstančius benamių Greenwich Village sumargavo pripažintų ir nepažintų dailininkų parodos-parodėlės: mažiukėse salėse ar ir po visai atviru dangumi. Viena seniausių gatvių—Fulton St., esanti pačioje Hudson upės pakrantėje, pradėjo didžiulį, mėnesį trukusiantį festivalį—žuvies šventę. Praktiškai tai New Yorko prekybininkų šventė: parduodama viskas, kas susiję su jūra ar žuvimi—paveikslai ir suvenyrai, knygos ir pašto ženklai, meškerės ir kriauklės. Visur tvyro stiprus žuvies kvapas—renginiai vyksta didžiulio žuvies turgaus pašonėje.

Kaip ten bebuvę, pavasaris inėšė gyvumo, ypač po ilgos ir sunkios žiemos.

Margumas ir gyvumas jaučiasi visose amerikietiško gyvenimo sferose. Vos šiaip taip užbaigus ilgiausią JAV istorijoje šachtininkų streiką—darbdaviai buvo priversti nusileisti—buvo pakibusi grėsmė, kad sustreikuos keletas šimtų tūkstančių New Yorko transportininkų. Tai reikštų visišką gyvenimo paralyžių, ir valdžia, puikiai žinodama, ką tai reiškia, nusileido. Tūkstančiai jaunimo iš visų valstijų ruošia milžinišką žygį į Washingtoną—reikalauti darbo.

Pavasarinis pagyvėjimas pasiekė ir teismus. Štai tik vienos eilinės amerikietiškos dienos kronika.

Washingtono liudija iš Pietų Korėjos atvežtas buvęs ryžių pirklys Pak Ton Sunas. Tiems, kuriuos jis mini, anaipol ne pavasario grožybės galvoje. Tarp jų—atstovų rūmų narys iš Louisiana Otas Pasmašas, kuris iš Pietų Korėjos agento gavo daugiau kaip 213 tūkstančių dolerių. Atrodo, jis mėgins išlipti sausas iš nešvarios balos—neigia viską.

Byla jau turi ir savo pavadinimą—"Korėjageitas"—aliuzija į liūdnei garsią Wotergeito bylą. "Korėjageito" eigoje nedviprasmiškai aiškėja, kad ryžių pirklys labai sėkmingai kyšininkavo kongrese, nelegaliai turbūt save, savo vyriausybę ir kai kuriuos jokių skrupulų neturintius kongreso narius. O Pak Ton Sunas buvo glaudžiai susijęs su Pietų Korėjos centrine žvalgybos valdy-

TAI, KĄ MATAU IR PERGYVENU LIETUVOJE

Moterų teisės lygios, bet . . . ne visur

V. ALSEIKA

Kai žvelgiame į bedarbių skaičiaus nepaprastą padidėjimą Amerikoje ir kitose Vakarų šalyse, mums įdomus vienas bruožas. Bedarbių eilėse ypač daug matyti ne tik jauno amžiaus žmonių, bet ir—moterų. Kyla moterų lygybės klausimas dėl jų teisės į jų lygų darbą, atlyginimą su vyrais. Žinoma, kad toji teisė daug kur laužoma.

Kai man teko dirbti gražų fabriką Cleveland mieste, Ohio, (Twist Drill Comp.), pasidomėjau mano bendradarbių moterų uždarbiu. Ir jos, ir aš dirbome tą patį gražų tikrinimo (inspection) darbą. Sužinojau, kad Stasės ir Irenos disavaitinis atlyginimas buvo mažesnis už vyrų. O jos tik nusišypsodavo ir sakydavo: na, juk mes moterys, argi mes turime Amerikoje lygias teises su vyrais? Jos gi dirbo sąžiningai ir jų darbo našumas buvo kartais net didesnis už vyrų.

Ir tada galvojau: kodėl skriaudžiamos moterys Amerikoje? Ar jų teisėmis nesirūpina istatymai, tie "amendments" prie 18 amžiaus US Konstitucijos? O juk Amerikos moterys kovą dėl lygių teisių pradėjo 1821 m. Bet tik 1920 m. JAV moterys gavo teisę balsuoti. Tik 1972 m. Kongreso buvo pasiūlytas 28-sis Konstitucijos—vadinamas Lygių teisių papildymas, kuriuo visi abiejų lyčių piliečiai turi vienodas teises. Dar 1974 m. buvęs prezidentas G. Ford siūlė greičiau ratifikuoti įstatymą. Tai turėjo atlikti juk visos 50 valstijų. Koks sunkus ir ilgas kelias . . . Kaip ilgai dar Jungtinių Valstijų moterims reikės kovoti, reikalauti lygių teisių?

O Tarybų Sąjungoje kita padėtis. 1977 m. priimtoje naujoje Konstitucijoje 35 straipsnyje labai aiškiai pasakyta: "Moteris ir vyras TSRS turi lygias teises. Šių teisių įgyvendinimą užtikrina moterims suteiktos lygios su vyrais galimybės įgyti mokslą ir profesinį parengimą, dirbti, gauti atlyginimą už darbą ir būti paaukštinantis darbe . . ." Tas straipsnis nurodo ir daugiau svarbių moterims dalykų, pvz. sudarytos sąlygos derinti darbą su motyvais, lengvatoms nėščioms moterims, įvedamas net laipsniškas darbo laiko trumpinimas moterims, turinčioms mažamečių vaikų.

Ir Lietuvoje moterims yra daugiau galimybių dirbti tokius darbus, kurie anksčiau buvo laikomi tik "vyrishkais." Nepastebėjau, kad moterims Lietuvoje būtų sunku rasti darbą. O bendrai socialistinėse šalyse moterų užimtumas yra labai didelis. Tarybų Sąjungoje jis siekia 50 proc. (Vakarų šalyse vidutiniškai—34%). Moterų ir vyrų atlyginimai Lietuvoje yra vienodi (Vakarų šalyse moterys atlyginamos 30-50% mažiau).

Visoje Tarybų Sąjungoje ir Lietuvoje kai kurios profesijos virto pilnai "moteriškomis," pavyzdžiui, sveikatos apsaugoje. Štai 1976 m. Lietuvoje gydytojų moterų, skaitant dantų gydytojas, buvo 8,500 ir tai sudarė 72 proc. visų gydytojų. Kita "moteriška" profesija—mokytojai (jų daugiau kaip 80%). Daugiau moterų ir aukštosiose mokyklose—55%, o visoje respublikoje moterų procentas—52,9.

Ir kitur matome nemažą permainas tradicinėje "vyrų" profesijose. Kas trečias inžinierius Tarybų Sąjungoje—moteris, o Lenkijoje net 50% ekonomistų—tik moterys. Bet štai Amerikoje gydytojų—vos 9%, advokatų, teisėjų—5%, architektų—4%, o inžinierių—vos 2%. Iš visų toje profesijoje dirbančių.

Opus klausimas, tai politinės moterų teisės. Daugelis Jungtinių Tautų dokumentų gražiai išdėstė tas politines teises, daugiau kaip 50 šalių tuos dokumentus ratifikavo. Bet ar tos teisės garantuotos? Ne. Net devyniose Vakarų šalyse moterys neturi balsavimo teisės. Kitur ta teisė ribota. Žinome, kad Jungtinių Valstijų Kongrese moterų rasime visai nedaug. Vakarų Europos parlamentuose moterys sudaro vos 3-9% visų atstovų.

O štai Aukščiausioje Taryboje Maskvoje moterys sudaro ne mažiau kaip 30%. Lietuvos Aukščiausioje Taryboje moterys 1975 m. sudarė 34%, o vietinėse tarybose jų skaičius dar didesnis—net 48%.

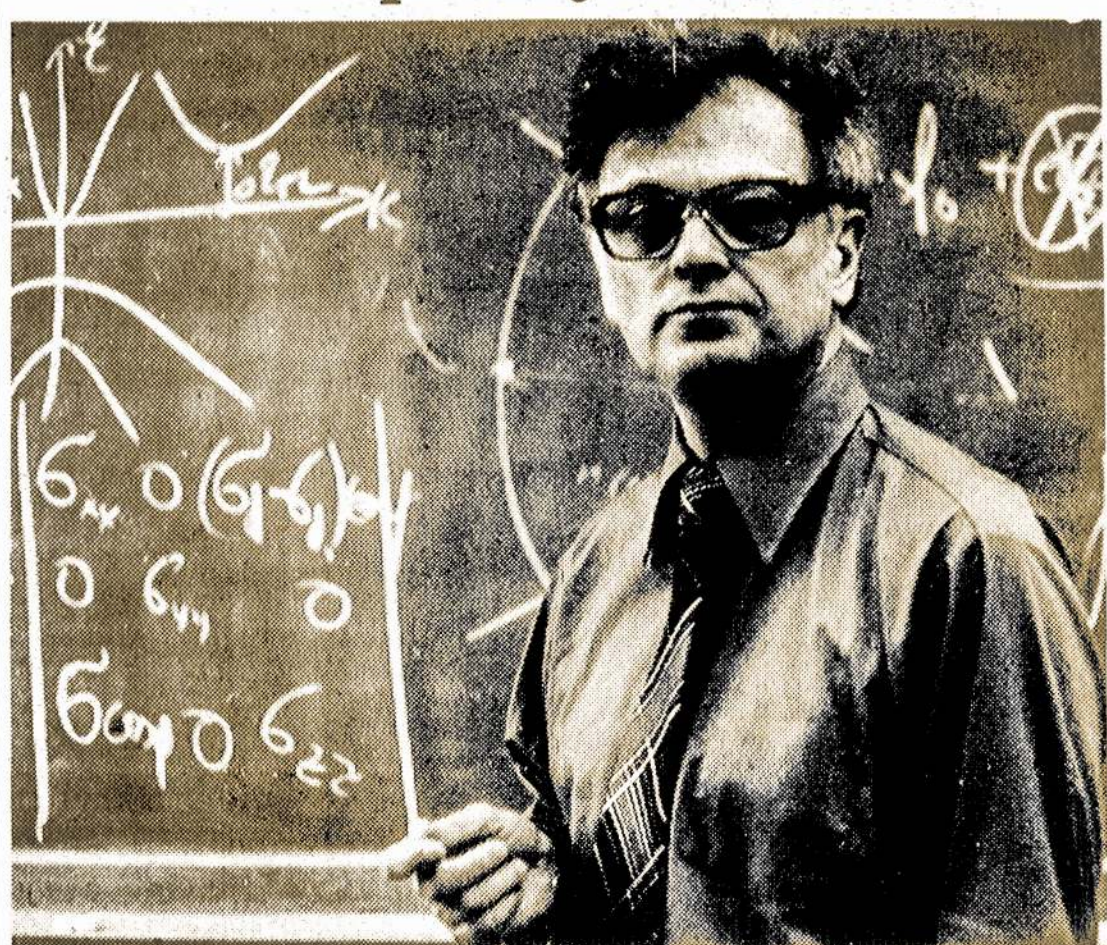
Tai tokie skirtumai. Jie kalba, kur moterims suteiktos didesnės teisės. Bet vėl grįžkime prie liūdnos bedarbių problemos.

Tarpt. darbo organizacija (prie Jungtinių Tautų) paskelbė, kad nuo 1975 m. tik per vienerius metus neteko darbo 7 milijonai moterų tokiose šalyse kaip JAV, Kanada, Japonija, Australija ir Vak. Europos valstybės. Tai lygu 40% visų bedarbių tose šalyse.

O Vak. Vokietijoje, Austrijoje, Japonijoje ir Švedijoje ne taip seniai buvo atleista iš darbo moterų 30% daugiau negu vyrų. Jos išeina pirmos ir į darbą priimamos paskutinės.

Ką tai reiškia? Tik tai, kad moterų teisės Vakaruose grubiai pažeidžiamos. O tai blogai liudija apie tikrą demokratiją, dar nepasiektą vyrų ir moterų teisių lygybę toje Vakarų visuomenėje.

Žymusis Lietuvos mokslininkas—Lenino premijos laureatas



Puslaidininkų savybių atskleidimas, jų pritaikymas sukėlė tikrą revoliuciją technikoje. Tačiau ilgą laiką mokslininkai negalėjo įveikti superaukšto dažnumo barjerų, o tai žymia dalimi ribojė puslaidininkų panaudojimo galimybes.

Grupė tyrinėtojų, kurių tarpe buvo Lietuvos TSR Mokslų akademijos viceprezidentas, Puslaidininkų fizikos instituto direktorius Juras Požela, sukūrė savotišką superaukšto dažnumo generatorių, kurio veikimo galinumas—nuo 50 iki 100 tūkstančių kilovatų vienam kubiniam centimetrai. Tai pra-

noksta saulės spinduliavimo jėgą, palyginus su tokiu pat paviršiaus plotu.

Sie mokslininkų darbai dabar plačiai pritaikomi daugelyje mokslo bei technikos sričių. Jų pagrindu Tarybų Sąjungoje sukurta tūkstančiai įvairių prietaisų—radiolokacinių, radijo astronominių, ryšių ir kitų.

Už naujojo elektromagnetinių bangų generavimo būdo atradimą ir jo platų pritaikymą J. Poželai su grupe kitų mokslininkų suteiktas aukščiausias Tarybų šalyje apdovanojimas—Lenino premija.

Akademikas Juras Požela
J. Zebrausko nuotr.

K. Žakavičienė

Pavasaris

Kaip pavasario rytas išausta, Pasigirsta paukščių balsai, Tuoj saulutė melynai pakyla Skleidžia spindulius savo plačiai.

Žiemos patalas baltas pranyksta, Upeliūkščiai čiurlena aplink, O šaltutis pabugęs pradingsta Ir šiluma skleidžias aplink.

Kelia galvas žalieji daigeliai, Greit laukai ir miškai sužaliuos, Sužydės alyvos ir sodai,— Ziedų kvapas po šali pasklis.



Negaliu pamiršti gimtojo kampelio, Kur bitelės duzgė tarp liepų žiedų, Kur raiba gegutė kukavo pašlaitej Netoli Šventosios ant gluosnio šakų.

Negaliu pamiršti obelų prie gryčios, Skanių kraušų medžių arti prie svirną, Prisimenu viską, net rūtų darželį Ir alyvų krūmus prie gonkų senų.

Negaliu pamiršti gimtojo kampelio, Kur jaunystės dienos prabėgo linksmai, Cia dainos skambėjo, net širdį griaudino Ir šiandien jos skamba tėviškej manoj.

"LAISVĖ" IŠ KAPSUKO

IŠ MŪSŲ PADANGĖS



Dėst. Uzėla A. su savo akordeonistu orkestru koncerto metu.

V. Gulmano nuotr.

Genys margas, o svietas dar margsnis. Taip byloja sena mūsų liaudies patarlė. Prisirinko ir pas mane visokių naujienų, su kuriomis būtų pats laikas pasidalinti su gerbiamaus laikraščio skaitytojais.

Pirmiausiai—apie mūsų Alma Mater, Kapsuko pedagoginę mokyklą. Kadangi JAV gyvena ir nemažas skaičius buvusių mokinių, dėstytojų, tad, manau, jiems bus taip pat įdomu pamatyti, kaip gyvuoja buvusi seminarija. O laikosi gana gerai. Jau tas faktas, kad turime apie 600 mokinių ir 80 dėstytojų, tame tarpe 25 muzikantus, daug ką pasako. Kadangi ne visi moksleiviai išsitenka dabartiniame bendrabutyje, neužligo bus pradėtas statyti naujas, su didele 100 žmonių valgykla. Tada bus galima lengviau ir pakontroliuoti.

Neseniai atšventėme mūsų garbingų darbo veteranų vyriausybinius apdovanojimus. Mūsų gerbiamas maestro, LTSR nusip. mokytojas K. Gurevičius ir dėst. H. Butkienė buvo apdovanoti "Darbo veterano" medaliais, taip pat kai kas ir iš administracijos personalo. Kas pažįsta šį mūsų mielą maestro K. Gurevičių, tas niekad nepasakys, kad jis taip senai dirba, sulaukė tokio garbingo amžiaus ir vis dar jaučiasi jaunas, pilnas energijos. Na, o jo vadovaujamas mokyklos pučiamųjų orkestras? Siemė saviveiklos apžiūroje iš 12 kolektyvų užėmė antrą vietą. Tai jau nemažai pasako. Bendrai, mūsų mielas maestro yra vaikštant, gyva mokyklos istorija. Kokią atmintį jis turi! O dėst. Butkienė? Kiek daug muziką mylinčių merginų išleido į pasaulį. Ir ji turi daug ką papasakoti.

Pas mus labai populiarios rankų darbų pamokos, kurioms vadovauja prityrusios dėstytojos I. Chmieliauskaitė, M. Stanevičienė ir J. Tumienė. Mūsų kitos dėstytojos, pamačiusios moksleivių darbus, ryžosi neatsilikti. To pasėkoje mieste įvyko dvi rankdarbių parodos, moksleivių ir dėstytojų. Miesto visuomenė net aiktelėjo, pamačiusi tiek grožio, padaryto iš pačių paprasčiausių medžiagų. Tokie darbai labai lavina moksleivių skonį, įpratina atlikti be reikalo neišmesti, nes iš jų taip pat galima daug puikių dalykų padaryti, tik reikia noro ir fantazijos.

Sėkmingai praėjo meno saviveiklos apžiūra Panevėžy.



Dainuoja Kapsuko m. darbo veteranų choras, vadovaujamas energingos dėst. N. Gruodienės.

V. Gulmano nuotr.

KANADOS ŽINIOS

MONTREAL, QUE.

PAMINĖJO MOTINŲ DIENĄ

Sios kolonijos Lietuvių Moterų Klubas valdybos iniciatyva buvo suruoštas Motinų Dienos paminėjimas gegužės 7, kuris praėjo labai sėkmingai. Klubas gyvuoja gražiai, smarkiai auga narių skaičiumi. Bravo, moterims!

Paskutinis susirinkimas

Gegužės 13 įvykęs Sūnų ir Dukterų pašalpinės draugijos mėnesinis susirinkimas nors nariais nebuvo per daug skaitlingas (turbūt, daugelį suviliojo išvykti į gamtą), bet buvo gana įdomus, išduota eilė raportų, apsvaistyti ligoniai.

Draugijos pirm. J. Vilkelis pakvietė visus skaitlingai dalyvauti draugijos 50 metų gyvavimo sukakties proga ruošiamame bankiete gegužės 20 d.; taipgi pakvietė į šios draugijos rengiamą pirmą išvažiavimą-pikniką, kuris ruošiamas birželio 11 d., drg. V. Vekterienės puosnia-me vasarnamyje. Tai bus kaip ir sutikimas šios draugijos narių, grįžusių iš viešnagės Gimtinėje.

Pirm. J. Vilkelis, buvęs ilgametis draugijoj komiteto nariu ir dabar jau per eilę metų vadovaujantis draugijai, gerai žino jos veiklą, tai bendrais bruožais perbėgo, ką draugija per savo gyvavimo laiką yra atlikusi, pažymėdamas, kad ji yra sukėlus visą \$200,902.61. Ši suma skirstosi sekamai: Pašalpos fondui—\$129,806.13, Pomirtiniam fondui—\$17,906.81 ir administraciniam fondui—\$53,189.67 (į šią sumą neįeina šių metų pajamos). Ši draugija ne tik pašalpą teikia sergantiems, išmoka pomirtinę, bet yra nemažai parėmus ir kitas įvairias labdaringas istaigas, kaip raudonasis kryžius, vaikučių ligoninės, tai sušėlus sunkiai sergančius ir neturinčius kas prižiūri ir t. t. ir t. t. Pirmininkas labai apgailestavo, kad buvusios skaitlingiausios Kanadoje senosios kartos lietuvių draugijos, kuri turėjo apie 800 narių, dabartinis narių skaičius yra žymiai sumažėjęs, nes daugelis išsiskyrė iš gyvųjų tarpo, kiti pasisklaidė po plačiąją Kanadą.

Pirmininkas pranešė, kad vasaros laiką per tris mėne-

sius susirinkimų neįvyks. Sekantis susirinkimas įvyks rugsėjo mėnesį, sena tvarka.

J. Vilkelienė pranešė, kad pirmininkas švenčia savo gimtadienį, tai jam sudainuota "Ilgiausių metų," palinkėta sėkmės ir toliau taip puikiai vadovauti draugijai, kuri iki šiol išlaikė savo garbę.

Netekome tautiečio

Gegužės 8 d. iš gyvųjų tarpo išsiskyrė senesnės kartos tautietis Jonas Valašimas, kilęs nuo Biržų. Paliko žmoną. Velionis pergyveno skaudžių nelaimių: anksčiau ištiko jį paralyžius. Prieš keletą metų neteko kojos, o mirė nuo širdies smūgio. Lai būna jam lengva šios šalies žemėlė, o jo našlei ir artimiesiems gili užuojauta.

Ligoniai

Drg. E. Zieniuvienė pergyveno operaciją Montreale General ligoninėje.

Drg. M. Čeponienė anksčiau pergyveno operaciją, dabar vėl Victorijos ligoninėje sveikatai patikrinti.

Drg. J. Girdžius išvežtas į Royal Victorijos ligoninę, neteko sužinoti, kokia liga susirgęs.

Verdūnietis Jonas Petrusis per du kartu buvo nuvežtas į ligoninę, šiuo laiku, rodos, randasi namie, bet jo sveikata sušlubavusi.

Linkiu visiems greitai pasveikti. Rep.

Montrealio kronika LIGONIAI

N. Narusevičienė, mūsų draugijos šeimininkė, turėjo lengvą operaciją R. Viktorijos ligoninėje.

A. Šiuplevičienė, netikėtai laiptais lipdama puolė, susižeidė koją, buvo nuvežta į ligoninę.

Linkiu greit pasveikti.

GIMTADIENIS

J. Taruška atžymėjo savo 70 m. gimtadienį. Dukrelė Genutė su šeima atvyko iš Ottawos. Sukvietė gražų būrį tėvelio draugų ir visus skaniai pavaišino, o jubilaitas gavo daug linkėjimų ir dovanų.

Linkiu Jurgui dar sulaukti daug gražių metų.

P. S. Mieli "Laisvės" skaitytėjai, laikinai aš Jus palieku, nes gegužės 26 d. išvyksiu su M. L. Sūnų ir Dukterų Pašalpinės dr-jos grupe į T. Lietuvą. Tikiu, kad sugrįžus teks parašyti apie viešnagę.

Janina

PRIEŠ GINKLŲ PARDAVIMĄ

Neseniai prarastas Associated Press ir NBC apklaustinėjimas parodo, kad didelė Amerikos žmonių dauguma priešingi ginklų pardavimui Vidurio Rytų šalims. Prieš balsavo 60 procentų užklaus-tųjų. Bet nei vyriausybė, nei Kongresas su žmonių norais ir valia nesiskaito.

MIAMI, FLA.

Parsiduoda

Trijų kambarių apartmentas pilnai baldais išruoštas. Namas turi 30 apartmentų. Neįleidžiami įnamiai su vaikais bei gyvuliais. Namas randasi arti restoranų, krautuvių ir busų. Apžiūrėjimas—\$51 kas trys mėnesiai. Kaina \$10,000.

Marie Koch
17300 N. E. 23rd Ave.
No. Miami Beach,
Florida 33160

Gražiai paminėtos motinos

Montrealio Lietuvių Moterų Klubas žydinčiame gegužės sekmadienį draugų Skripkų svetainėje surengė motinų paminėjimą. Mūsų kultūringa publika, suprasdama tos dienos svarbą, gausiai susirinko pagerbti savo motinas. Sueigą atidarė mūsų Klubo pirmininkė Aida. Atsistoję minutės tylą prisiminimė savo ir viso pasaulio motinas ir jų meilę savo vaikams.

Pirmininkė savo neilgoje kalboje pasakė, kad dar neatsirado toks dainius, kuris pajęgtų apdainuoti motinos meilę, nei rašytojas bei poetas, kuris galėtų apibūdinti, kas yra motina ir jos meilė. Onutė Vershinskienė paskaitė gražų pačios sukurto eilėraštį, paskirtą motinai. Paskui pirmininkė pakvietė iš publikos kai ką pasakyti apie motiną. Draugas Urbanavičius keliais žodžiais pa-

brėžė, kaip brangi yra motina. Bronius Saučiūnas pasakė: Atiduočiau viską, ką tik turiu, kad galėčiau pabučiuoti motinos kojas ir jai padėkoti.

Na ir sužinojome, kad draugams Čičinskams tą dieną yra jų vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktis. Tai sustoję uždainavome "Ilgiausių metų" ir palinkėjome sulaukti dar kitų 50 metų.

Po kalbų programos mūsų darbščiosios šeimininkės pateikė pietus. Atrodo, kad visi buvome patenkinti taip gražiai ir kultūringai praleidę popietę.

Mūsų Klubas dėkoja miesiems draugams Skripkams už suteiktą parengimui svetainės. Taipgi nuoširdus ačiū draugams už dovanas laimėjimui . . .

Tai ligi kito suėjimo, miešios draugės!

P. B. Grandma

IŠVAŽIAVIMAS

M. L. Sūnų ir Dukterų Draugija rengia išvažiavimą-pikniką Birželio-June 11 d. gražioje V. Vikterienės vasarvietėje.

Bus jau sugrįžę iš T. Lietuvos mūsų turistai, tai galėsime pasidalinti kelionės išpučiais ir susitikti draugus. Malonėkite visi dalyvauti, bus laimėjimai, kol dar sveikatos leidžia, nesėdėkite namuose.

Lauksime.

VALDYBA

MONTREAL, QUE.

Mirus

Jonui Valašimui

giliai atjaučiame Velionio našlę ir visus artimuosius, ir apgailestaujame netekę tautiečio.

J. E. Urbanavičiai A. M. Semijonai
R. M. Karalevičiai F. A. Suplevičiai
M. M. Gudai B. M. Šalčiūnai
S. B. Balčiūnai J. N. Narušiai
J. E. Petrauskai J. R. Jurkštai
T. Z. Juzulaičiai G. P. Tarušiai
E. Blažienė V. Krupauskas
P. Meškiniš A. Sadauskas

J. Vilkas

HARTFORD, CONN.

MIRUSIŲJŲ PAGERBIMO DIENOS PROGA

SKAUDUS PRISIMINIMAS Mike Butkevich

Mano mylimas gyvenimo draugas

mirė 1962 m. lapkričio 14 d.

Juozas Žemaitis

Mano švogeris

mirė 1969 rugpjūčio 19 d.

Lucy Žemaitienė

Mano mylima sesutė

mirė 1972 m. sausio 6 d.

Liūdniausias mano gyvenimo laikas, tai prisiminus savo brangiausius, kurie ilsis kapuose amžinai. Pirmiausia mirė mano mylimas vyras, paskiau švogeris Juozas Žemaitis, o paskiausia mano mylimiausia sesutė Lucija Žemaitienė.

LIUDVISĖ BUTKEVIČIENĖ
Žmona, švogerka ir sesuo

Prisimename
brangiąs drauges

SAN FRANCISCO, CAL.

Šią Mirusių atminimo dieną su skaudančia širdimi liūdžiu

Prisiminus mano šeimos narius—tėvelius, vyrą, dukrelę, brolių ir sesutes. Brangieji, Jūsų nepamiršiu kol gyva būsiu. Lieku liūdinti—

dukra, žmona, motina ir sesuo

VALĖ SUTKIENĖ

ST. PETERSBURG, FLA.

Gegužės 6 Lietuvių Piliečių klubo salėje įvyko LLD 45 kp. susirinkimas. Pradėjo kuopos pirm. Stasys Kuzmickas. Buvo pagerbti tylos minute mirę kuopos nariai Jonas Blaškis ir Martinas Vidra.

Toliau susirinkimą vedė J. Sarkiūnas. Sekė Valdybos raportai. S. Kuzmickas sakė, kad iki šiam laikui kuopos, renginiai buvo sėkmingi, susirinkdavo nemažus skaičius publikos, atsilankę svečių ir tolesnių vietų.

Už sekr. J. Andriulienę kuopos finansų stovį pateikė S. Kuzmickas. Išdėninkas P. Alekna su sąskaita sutiko. Iš renginių pranešimą pateikė P. Mockapetris ir S. Kuzmickas. Pranešimai buvo priimti.

Kadangi vasaros metu daug organizacijų narių išvyksta į įvairias vietas atostogų, tai susirinkimas nutarė, kad liepos-rugpjūčio-rugsėjo mėnesiais LLD 45 kuopa turėtų vieną parengimą, susirinkimą ir pietus. Prašom visų įsitęmyti.

Buvo nutarta kapų puošimo dienoje (Memorial Day) pagerbti mirusius organizacijos narius per "Laisvę" ir "Vilnį." Abiem laikraščiams paskyrė po \$25.

Po susirinkimo buvo pietus, kuriuos pagamino M. ir A. Raškauskai. Po pietų buvo muzika-šokiai.

Klubo veikla

Gegužės 13 savoje salėje klubiečiai turėjo susirinkimą, kurį pravedė klubo prez. V. Bunkus. Pirmiausia buvo pagerbtas tylos minute miręs klubo narys Jonas Blaškis. Toliau sekė Valdybos raportai.

V. Bunkus pranešė, kad valdyba ir direktoriai savo posėdyje aptarė ir sutvarkė butinus klubo reikalus. Taip pat priminė, kad praeitą mėnesį klubo renginiai buvo

Pranešimai

Gegužės 27 d. klubo pobūvis, pietūs 12 val.

Birželio 3 d. LLD 45 kp. susirinkimas.

Birželio 10 d. klubo susirinkimas pradžia 10:30 val. ryto.

Birželio 17 dieną Tėvų pagerbimas.

Birželio 24 d. klubo pobūvis, pietūs 12 val.

Prašom visus dalyvauti.

Įvyks klubo salėje, 314-15 Ave. South. V. Bunkienė

HARTFORD, CONN.

PRISIMINIMAS MIRUSIŲJŲ PAGERBIMO DIENOJE

Natalija Navojienė

mirė 1977 m. gruodžio 21 d., Lietuvoje

Reiškiu gilią užuojautą dukrai Elenai Brazauskienei, kitoms dukroms ir sunūms Lietuvoje ir šioje šalyje; taipgi jos brolio seseriai Anastasijai Saurusaitis.

LOUISE BUTKEVIČIENĖ

Laisvės Choro Dainininkė

SAN FRANCISCO, CAL.

Liūdnas prisiminimas

LLD 153 kuopos nariai su pagarba prisimename mirusius narius, kurie veikė ir troško, kad Draugija gyvuotų, kad pasaulyje būtų taika, kad darbo žmonėms būtų geresnis gyvenimas. Mes Jūsų nepamiršime niekada.

LLD 153 KUOPOS VALDYBA
ir NARIAI

ST. PETERSBURG, FLA.

Su gegužės 30-tąją—mirusiųjų pagerbimo diena, mes prisimename mirusius klubo narius, kuriuos negailestingoji mirtis išskyrė iš mūsų tarpo. Gili užuojauta artimiesiems.

LIETUVIŲ VYRESNIŲJŲ PILIEČIŲ KLUBAS

ST. PETERSBURG, FLA.

PRISIMINIMAS MIRUSIŲ NARIŲ

Su liūdesiu širdyse prisimename mielus LLD 45 kp. mirusius narius. Su pagarba minėsime pažangios idėjos kovotojus, kad pasaulyje būtų taika, kad darbo žmonėms būtų geresnis, šviesesnis gyvenimas.

Mes pasilikę tęsime toliau kovą už tuos pačius idealus.

LLD 45 KP. VALDYBA ir NARIAI

Ozone Park, N. Y.

LDS 1 IR 13 KUOPŲ NARIAMS

Pirmadienį, birželio (June) 5 d. įvyks LDS 1 ir 13 kuopų bendras susirinkimas, "Laisvės" salėje, Liberty Ave. ir kampas 102 St., Ozone Park, N. Y. Pradžia 2 val. dieną.

Tai bus svarbus susirinkimas. Bus delegatų rinkimas į LDS 23-čią seimą, kuris įvyks rugpjūčio 4 ir 5 dienomis, Chicago, Ill. Taipgi turėsime pasitarti apie kuopų bendrą parengimą.

Prašome abiejų kuopų narius dalyvauti susirinkime.

Kuopų Valdybos

Hartford, Conn.

Namo Bendrovės koncertas ir pietūs labai gražiai pavyko. Tiesa, publikos galėjo būti daugiau, bet buvo nesu-sipratimas su parengimo paskelbimu. Gegužės 7 dienos parengimas buvo Namų Bendrovės, bet buvo "Laisvėje" paskelbta, kad Laisvės Choro parengimas. Nors buvau parašius klaidos atitaisymą, bet prieš parengimą "Laisvėje" jis nepasirodė. Atsiprašau už klaidą.

Gegužės 6 dieną mirė Joseph Kazlauskas, buvęs Laisvės Choro kurėjas ir dainavęs chore, kol galėjo. Buvo visų organizacijų sekretoriumi ir dažnai parašydavo į "Laisvę." Giliausia užuojauta reiškiamė jo sūnams ir jų šeimoms, taipgi žentui Al.

Louisė Butkevičienė jau stipresnė, bet jai kojas dar vis labai tebeskauda. Sugrįžti į chorą kol kas dar nemano.

Namo šeimininko Antano Skardžiaus žmona labai skundžiasi savo sveikata. Reumatizmas neleidžia jai gerai vaikščioti.

Walter Brazauskas sunkioje padėtyje. Sunku besuprasti, ką jis kalba, ir atmintis nebetokia, kokia buvo pirmiau.

Mūsų sekantis parengimas bus birželio 11 dieną Laisvės salėje. Prasidės 1 val. po pietų. Bus gražus koncertas. Solo dainuos Irena Janulis iš Massachusetts. Mes visi labai mylime klausytis ją dainuojant. Esame jai dėkingi už dalyvavimą mūsų programoje.

Vietinis Laisvės Choras pateiks įvairių liaudiškų dainų, lietuviškų ir angliškų.

Komisija praneša, kad ši kartą turėsime "keiterius," tai choristams nereikės tiek daug dirbti. Tik prašome užsisakyti vietas, nusipirkti tikietus iš anksto, kad maždaug žinotumėm, kiek parengime bus žmonių. Gros John Martin orkestras.

Gegužės mėnesį minėjo savo gimtadienius: Anastazija S. Jerry De Carli ir Elena Brazauskas. Jerry yra mūsų Laisvės Choro pirmininkė. Ji iškėlė puikią vakarienę su buteliu kanadiškos ir gražiū tortu. Susirinkusieji jai padainavo "Happy Birthday" ir "Ilgiausių metų." E. B.

Grand Rapids, Mich.

Iš gyvųjų tarpo išsiskyrė Ona Adams, Frank Adams žmona, sulaukus 83 metų. Mirė ligoninėje. Liūdinčius paliko gyvenimo drauga Frank, dukterį Mrs. Robert Jamo, du sūnus—Quincy Adams ir Bruno Adams, taipgi šešis anūkus, keturis proanukius ir seserį Lietuvijoje.

Mūsų giliausia užuojauta velionės artimiesiems.

MOTINĄ PRISIMINUS

Triukšmingas miestas

skendėjo Gegužės nakties tylumoje. O širdį man baisiai skaudėjo. Jaučiau aš bedugnę sielą.

Lyg kūdikis verkti

pradėjau, Kodėl nei pati nežinau. Menu lyg motiną regėjau, Grubias jos rankas bučiavau.

Bet motinos veidas išnyko Iš mano vaizduotės tyliai Ir skausmas man širdy apniko,

Lyg varstė rožių dygliai.

Štai baigėsi sapnas

skausmingas. Pravėriau akis tamsumoj. O, mama, aš būčiau laiminga, Išvydus tave tikrumoj.

Ir kvapą sulaikius klausiausi Su skaudančia skundo siela. O ji man kuždėjo į ausį, Tave tik sapnuose lankau.

Triukšmingas miestas

skendėjo Gegužės nakties tylumoje. Man ašaros veidais riedėjo, Verkiau aš nykioj tylumoje. Onutė Versinskas

ILGIAUSIŲ METŲ Jurgiui Stasiukaičiui



Sveikiname mūsų mylimą tėvą ir gyvenimo draugą, sulaukusį 85 metų gimtadienio gegužės 27 d. Jo garbingi darbai, jo meilė šeimai visuomet mus džiugina. Mes jį gerbiame kaip mylimą šeimos narį ir visuomenės veikėją.

**Žmona—SOFIJA
Sūnus—FRANK**
su žmona JANET ir dukromis

P. S. "Laisvės" kolektyvas prisideda prie Jurgio Stasiukaičio šeimos su širdingiausiais linkėjimais sveikatos, sėkmės, džiaugsmo. Jurgio šeima aukoja šia proga "Laisvę" \$100. Dėkojame.

ADMINISTRACIJA

PRISIMENAME BRANGIAS DRAUGES

Jos buvo mūsų organizacijoje. Kiekviena pagal savo išgalę darbovosi arba parėmė darbą išauginti ir išsaugoti pažangias organizacijas ir spaudą. Štai jos, išėjusios iš mūsų eilų į amžinąjį poilsį:

Margareta Alvinienė	R. Merkienė
Helen Andriks	Mary Mikalauskienė
Carol Baretela	Albina Mikalaus
Ona Bečienė	Izabelė Misiūnienė
S. Bidermanienė	Viktorija Miller-Zmitraitė
Mary Brown	E. Mulokutė
Stefanija Cedronienė	Marė Nečiūnskienė
Ona Chernik-Cernevičienė	Ona Papienė
M. Ciberkienė	Elzbieta Paškauskienė
Ona Cibulskienė	A. Paukštienė
Margaret Cowl	Sofija Petkienė
Katrė Deikus	Kazimiera Petlickienė
Anna Deps	Adelė Petraitienė
Ona Dobinienė	Juzė Pužauskienė
Aldona Gray-Kazokyte	Izabela Radžiūnienė
O. Janušienė	Olga Reinhardt
Magdalena Juškienė	Stefanija Sasna
Adelė Kalakauskienė	V. Šibeikienė
Lilija Kavaliauskaitė	Emilija Simon
Franciška Kazokienė	Marg. Sluogsnaitienė
Magdalena Kuncienė	Ona Stanelienė
Alisė Kunevičienė	Emilija Stupurienė
Marė Kalvaitienė	Ona Švagždienė
Ona Kalvaitienė	Marė Tamelienė
A. Kaulinienė	Ona Titanienė
Kostancija Karlonienė	Ona Urbaitienė
Kostancija Karpavičienė	Stella Vaitkus
Lucy Klimienė	Margaret Valilionienė
Marė Kreivėnienė	Katrina Vilkrakytė
Marė Krunglienė	N. Virbickienė
Ona Laukaitienė	Ona Walmusienė
Rozė Laukaitienė	Klem. Yenkelūnienė
Elzbieta Laurenkus	Antanina Zdažinskienė
Irena Levanienė	Ona Zeidatienė
Veronika Lisajienė	Bronė Žilinskienė
Ona Malkūnienė	Mary Zoubra
Ieva Menkelūnienė	
May Merk	

Jų gaila, bet ir miela jas prisiminti ir pagerbti.

**NIUJORKO LIETUVIŲ
MOTERŲ KLUBAS**

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Joseph J. Garszva

Undertaker and Embalmer

HAVEN HILL FUNERAL HOME, INC.

104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418
Telefonas: 846-1970

New Yorko Pažangiųjų Moterų veikla

Niuorko Lietuvių Moterų Klubas susirinkimas įvyko gegužės 18 d., Laisvės salėje.

Susirinkimą pravedė Klubas pirmininkė Ieva Mizarienė.

Pirmiausia ji padarė Klubas veiklos apžvalgą. Ji sakė, kad ji buvusi "Vilnės" laikraščio suvažiavime ir kad vilniečiai yra dėkingi už mūsų Klubas sveikinimą su \$50. Ji ragino klubietes, kurios yra narės LLD, dalyvauti šaukiamame LLD kuopų susirinkime gegužės 23 d.

Klubietės nutarė, mirus narei, per "Laisvę" išreikšti užuojautą šeimai. Taipgi buvo kalbėta apie surengimą narėms vasarinės sueigėlės. Palikta valdybai tuomi pasirūpinti.

Apie mūsų narę Anna Quater raportavo A. Rainienė, kuri ją aplanke. Draugė Quater jau seniai besilankė mūsų susirinkimuose, nors nei vienas susirinkimas nepraeina, kad mūsų miela Anna Quater nepriduotų per ką nors auką Klubui. Ji, per ašaras, skundėsi, kad kojos nebetarnauja, nors labai norėtų atvažiuoti pas mus.

Su aukomis prisidėjo sekamos narės: po \$10 aukojo Anna Quater ir Paulina Kolendo; po \$5—Julia Lazauskienė, D. Galinauskienė, Adelė Rainienė ir Sofija Stasiukaitienė; po \$1—Viktorija Balkus ir Stella Narbutienė. J. Lazauskienė aukojo ir maisto. Ačiū visoms.

Kaip paprastai, vėliau įvyko vaisės, kurias paruošė Sofija Stasiukaitienė ir Nelė Ventienė.

Bronės Keršulienės puikios gėlės puošė stalą.

Sekantis susirinkimas įvyks birželio 20 d., 2 val. po pietų.

A. R., Korespondentė

Chicago, Ill. — Chicago ir jos apylinkės pažangiejiems yra gerai žinomas veikėjas Jack Kling. Net 50 metų jis yra pašventęs kovai už laudies reikalus. Birželio 25 dieną jam ruošiamas pagerbimas. Lietuviai kviečiami dalyvauti.

WOODHAVEN, N. Y.

LIŪDNAS PRISIMINIMAS

Mary Krunglis

mirė 1972 m. gegužės 31 d.

Mūsų mielos mamytės niekuomet neužmiršime. Ji mūsų mintyse pasiliko ant visados.

**Dukros: ALBERT URBAITES
ALDONA KELLEY ir vyras FRANK
ir anūkai**

Liūdnas Prisiminimas

Labai liūdna netekus mylimų tėvelių-uošvių, sesutės-švogerkos Viktorijos



Zofija Banytė-Zmitrienė



Augustinas Zmitra



Viktorija Zmitraitė-Miller

MAMYTĖ—ZOFIJA BANYTĖ-ZMITRIENĖ, mirė vasario 18, 1940 m.

TĖVELIS—AUGUSTINAS ZMITRA, mirė rugpjūčio 21, 1950 m.

SESUTĖ—VIKTORIJA ZMITRAITĖ-MILLER, mirė rugsėjo 16, 1965 m.

Ilsėkitės, brangieji, Glenwood kapinėse, Binghamton, N. Y. Mes jus kasdien prisimename su liūdesiu širdyse.

**BRONĖ ZMITRAITĖ-KERŠULIENĖ
VLADAS KERŠULIS**

Žiupsnelis išpūdžių iš mūsų Aido Choro pavasarinio koncerto

Praeito sekmadienio popietės ilgai nepamiršime tie, kurie turėjome laimę ją praleisti Laisvės salėje nepaprastai gyvoje, draugiškoje nuotakoje prie gražių, melodingų lietuviškų dainų ir skanių vaišių. Kalbu apie įvykusį mūsų Aido Choro pavasarinį koncertą. Pasirodo, kad šis koncertas buvo ne tik pavasarinis, bet, kaip pastebėjo Aido pirmininkas Povilas Venta, ir jubiliejinis. Su šiuo koncertu choras atšventė savo 66-ąjį gimtadienį. Pamatytumėte, kokių entuziazmu publika sutiko ir sveikino koncerte dalyvaujantį Joną Jušką, vieną choro iškūrėjų, kai pirmininkas jo vardą iššaukė ir paprašė atsistoti.

Aido Choras bene tik ir bus seniausias Amerikos lietuvių choras, išgyvavęs ir puoselėjęs lietuvišką dainą net 66 metus be mažiausios pertraukos!

Koncertinei šios popietės programos daliai puikiai pirmininkavo Nastė Buknienė, o pirmutinėmis programos pildytojomis buvo hartfordietės Laisvės Choro vadovė Wilma Hollis, solistė Elena Brazauskienė, buvus njuorietė ir aidietė, ir choro pianistė Laura Holleran.

Pirmame pasirodyme Wilma ir Elena, Laurai akompanuojant, davė mums po solo, o dainų programos pabaigoje jos labai gražiai padainavo porą duetų. Abiem atvejais mes joms šiltai padėkojome gausiais delnų plojimais.

Pats Aido Choras irgi dainavo dviem atvejais, pateikdamas keletą naujų iš Tarybų Lietuvos gautų liaudiškų dainų ir keletą jau daug kartų mums girdėtų, bet nepaprastai populiarių ir linksmų dainų, mūsų mielajai Mildred Stensler vadovaujant, ir žymiajam muzikui profesorui Frank Brazinskui akompanuojant. Nors, kaip žinia, Aido Choras nebe toks skaitlingas, koks būdavo, bet ir ši kartą savo pasirinktas dainas, man atrodo, atliko kuo puikiausiai.

Kaip ir paprastai, Aido Choro solistai Nelė Ventienė ir Viktoras Bekeris savo maloniais balsais ir meistrišku atlikimu dar kartą publikoje paliko puikiausių išpūdžių. Taip pat labai gražų išpūdį skaitlingoje publikoje paliko duetai Nelė Ventienė ir Tesė Stokienė ir Viktoras Bekeris ir Nelė Ventienė.

Dar kartą labai gražų išpūdį publikoje paliko jau daug kartų girdėta solistė Amilija Young-Jeskevičutė. Labai gražus visiems surpyzas buvo muziko Brazinsko ir jo grakščios jaunutės dukrelės Elizabeth, jam pačiam akompanuojant, solo ir duetas. Jie pateikė trejetą anglų kalba dainų. Labai norėjome, kad jų šis pasirodymas Laisvės salėje nebūtų paskutinis.

Kaip matote, nė nebendžiaus kiekvieną koncertinę programą atlikęja įvertinti atskirai. Nesijaučiu kompetentišku tai padaryti be skriaudos atlikėjams. Man rūpi tik bendras popietės išpūdžių su skaitytojais pasidalinimas.

Dar tik tiek reikia pridėti, kad visos solistinės buvo choro apdovanotos gražiomis gyvų gėlių puokštėmis, jei neklystu, iš pačių choristų darželių.

Labai didelė ir maloni staigmena šioje popietėje buvo, tai pasirodymas svečių iš Lietuvos, kaunietės Konkulevičienės ir jos sūnaus Sarūno, Kauno rajono kolūkio "Pirmūmas" vyriausiojo inžinieriaus. Inžinierius Konkulevičius buvo iškviestas į mus tirti žodį. Jis savo labai trumpoje kalboje pasveikino mūsų aidiečius ir papasakojo apie šį stambų kolūkį. Taipgi svečiai sakė, kad jis per paskutinius aštuonerius metus gauna ir skaito "Laisvę."

Baigdamas savo kalbą, inžinierius apdovanojo mūsų choro vadovę Mildred tautiška lietuviška juosta.

Antroji popietės programos dalis—bankietas.

Visi dalyviai buvome puikiai pasotinti ir pavaišinti. Kiek suprantu, šiai skaitlingai publikai pamaitinti maistą paruošė choristės Ona Barskienė ir Nelė Ventienė. Sunku mums ir išvaizduoti, kaip sunkiai joms net keletą dienų reikėjo padirbėti. Kas dar su darbu prisidėjo, taip pat ir apie gautas aukas, lai patys aidiečiai pasigiria ir padėkoja.

Kaip sakiau pradžioje, bent jau aš šio aidiečių parengimo ilgai nepamiršiu.

Rep.

Mirė W. Graunas

Sekmadienį, gegužės 21 d., Jamaica ligoninėje mirė Vladas Graunas, kurį ištiko širdies smūgis. Jis buvo palaidotas trečiadienį, gegužės 24 d. iš Shalins koplyčios.

Draugas Graunas buvo ilgametis New Yorko apylinkės gyventojas ir visą laiką pažangaus judėjimo rėmėjas. Jis priklausė Lietuvių Literatūros Draugijos 24 kuopos, skaitė ir rėmė "Laisvę" per daug, daug metų.

Liko giliausiame nuliūdime žmona Ieva, kuri sunkiai serga per eilę metų, sūnus, dvi dukros Lillian ir Adelė ir žentas Adam Stupur jų dukros ir daug kitų artimųjų.

"Laisvės" kolektyvo vardu reiškiamė gilią užuojautą šeimai.

Ieva Mizarienė

Pramogų kalendorius

BIRŽELIO 11 D.

Hartfordo Laisvės Choras rengia pavasarinį koncertą su menine programa ir pietumis. Bus svečių iš toliau. Kviečiame visus. Įvyks: 1 val., 157 Hungerford St., Hartford, Conn.

Hawthorne, N. J.



Juozas Bimba

Jau kelinti metai mūsų senas laisvietis Juozas Bimba smarkiai nesveikuoja, vos tik gali pasiremdamas lazda truputį paeiti, nes jo kairysis šonas yra suparalyžuotas. O dabar, gegužės 20 dieną ji ištiko naują skaudį nelaimę—puldamas susilaužė šlaunkaulį. Dabar guli ligoninėje. Praeitą antradienį buvo operuotas.

Tiek apie jo sveikatos padėtį šiuos žodžius rašant ir težinoma. Linkime Juozui susveikti.

BRIEFS

Winter activities and affairs came to an end with Aido Chorus' concert Sunday, May 21. It was a good and enthusiastic concert and an inspiration to carry on the chorus work in the next season, and to try to get new members to join us.

May 6, 8 pm "Young Worker's" presented a Salute To The World Youth Festival at a concert with U. S. A. actress Vinie Burrows, ballad singer Don Yowel, U.S.S.R. Northern Dawn Folk Dance Ensemble and guest artists from Cuba and South Africa, Town Hall, W. 43 St., New York City.

Now that the long freeze of this winter is finally over, why be an inside observer when there is a variety of out-door ways to enjoy the city this spring and summer. Many nature-loving organizations offer open-air activities, and May is only the beginning of the season-long series of festivals, sidewalk exhibitions, and community celebrations that New York is famous for. And don't forget Arrow Farm.

In a ceremony marking the tenth anniversary of the Rev. Dr. Martin Luther King's assassination Coretta King said:

"We still have much, much yet to do to fully achieve

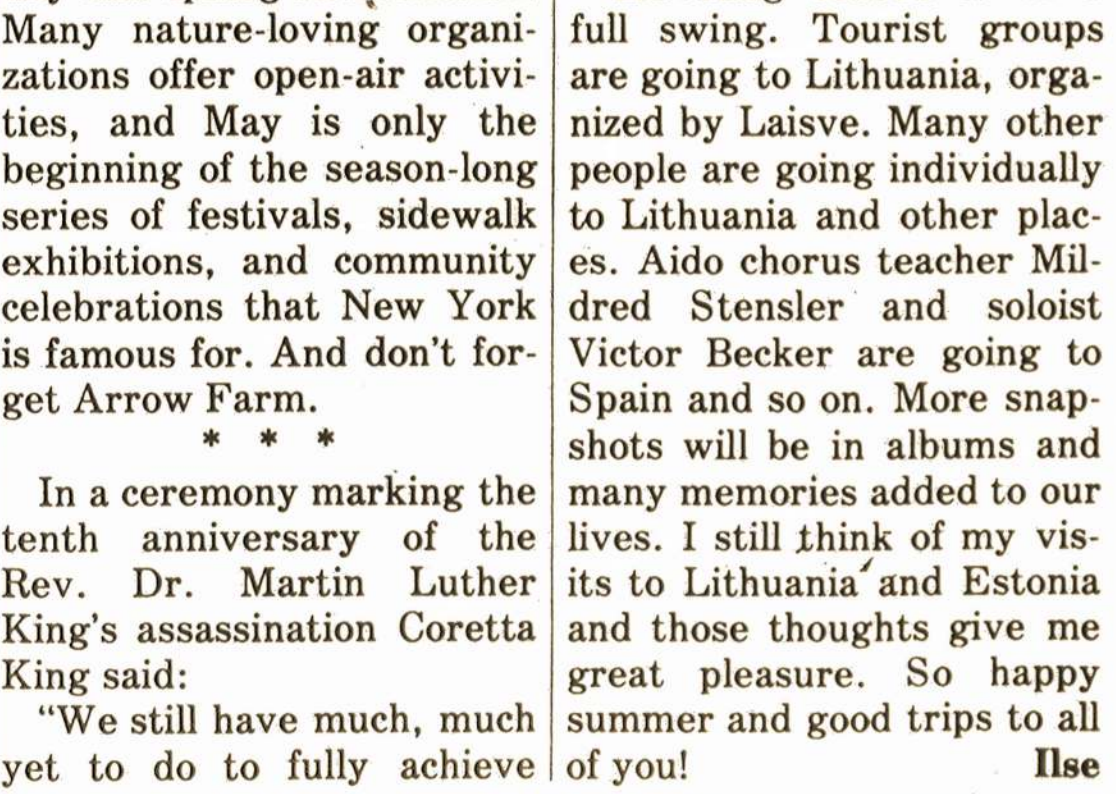
Martin's dream. We have made considerable progress in many areas during the last 10 years, but our society today still tolerates human suffering."

One out of three Americans sees the high cost of living as the top problem facing our nation today, according to a recent Gallup poll.

Officials of the Carter Administration said in Washington recently that the President planned to name actor Paul Newman to the 10-member United States delegation to the United Nations General Assembly session on disarmament. Mr. Newman, who is 53 years old, had long been interested in arms control.

Traveling season is in a full swing. Tourist groups are going to Lithuania, organized by Laisve. Many other people are going individually to Lithuania and other places. Aido chorus teacher Mildred Stensler and soloist Victor Becker are going to Spain and so on. More snapshots will be in albums and many memories added to our lives. I still think of my visits to Lithuania and Estonia and those thoughts give me great pleasure. So happy summer and good trips to all of you!

Ilse



Ona Zugzda, Justas Paleckis, Ilse Bimba and two friends.